

toraj rabijo samo $10.000 \times 0,10 \text{ m} = 100 \text{ m}^3$ zemlje med tem, ko stoji na 1 ha. detelje, čije korenine gredó n. pr. 1 m. globoko in ima toraj celih 10.000 m^3 na istem prostoru na razpolaganje. Desetkrat večja skleda ima pa tudi mnogo več hrane, katera toraj mnogo dalje traja. Radi tega je pa tudi globoko oranje, umno kolobarjenje brez ozira na druge vzroke kaj koristna stvar, ker se zemlja bolje izkoristi. Toda tudi največja skleda mora enkrat prazna postati, ako je primerno ne dopoljujamo. Tako je tudi pri drevju in trtah. One imajo na tistem prostoru, kjer imajo žita samo po 100 m^3 , na razpolaganje po 10.000 do 50.000 in še več m^3 . Toda tudi oni s časom to ogromno skledo spraznijo. Ako prodajamo suho ali svežo sadje ali grozdje, gubi naše zemljišče več redilnih snovi, ako prodajamo samo vino, potem vze manj, med tem, ako prodajamo samo žganje, tako rekoč vse snovi na našem posestvu ostanejo. V zadnjem slučaju našega zemljišča prav ničesar ne oropamo, ker mu vzamemo samo organsko snov in sicer alkohol, kateri po verveži nastane iz sladkorja, katerega zopet narava iz ogljenčeve kiseline in vode napravlja, čemur nam pa do dandanes še ni treba gnojiti. Ako bi toraj vse ostale snovi zemlji povrnil, zdržali bi jo v ravnotežji.

Trte, kakor tudi sadno drevje, potrebujejo za svoje dele svoj les, listje, sad, seme itd. obilo neorganičnih snovij iz zemlje in sicer posebno dušca, kalija in fosforove kiseline. Ako hočemo, da nam bodo dobro rodile moramo jih s temi in sicer v pravem razmerju dobro hraniti. Kakor krava pri gobcu molze, tako bi imeli tudi reči, da trta pri korenincah rodi. Izdihovanje čez slabe dohodke od vinogradov ni nič drugega, kakor nesvestna lastna obtožba, češ: jaz pustim svoje trte stradati. Nič za zlo, saj gnojimo, saj jim dajemo komposta ali plastje, vejnik ali cestnega blata itd. pa vse nič ne hasni! Skušnja nas uči, da moramo, ako hočemo povoljen vseh imeti, na vsak hektar vsako leto po 20 voz živinskega gnoja potrošiti. Ako hočemo pa še bolji vseh, moramo mu pa še fosforove kiseline, bodi-si v katerem koli umetnem gnoju primestati. Potem bomo čudo gledali. Ni namreč dovolje, da trtam samo toliko damo, kolikor neobhodno potrebujejo za svojo rast, temveč dajmo jim več, da bodo tudi roditi zamogle, saj to je njih pravi namen! Privedimo snovi, katere nam manj vredne prenapravijo v dragoceneje; postopajmo, kakor umni fabrikant. Pri živini razločujemo tudi prereditelno in pridelovalno hrano. Prva nam živinče samo pri življenju ohrani, druga pa, katere mora biti še enkrat toliko, nam še le daje mleko, delavno moč itd. Primerno tako je tudi pri rastlinah. Pri sadji in trtah treba paziti posebno tudi na razvijanje semena. Od nas tako imenovani plod je samo naravno delo semena in kolikor več tega pridelamo, toliko več bomo pridelali tudi ploda. Če torej prav gnojimo, bode plod obilnejši, lepši, ob enem pa tudi bolji, kajti pri obilni hrani zamore seme plod lažje zoriti.

Za vse svoje organe potrebuje trta obilo dušca. Še več pa potrebuje kalija, — posebno na razvijanje semena, toraj ploda, vpliva pa fosforova kiselina. Ako bi toraj samo s prvima dvema obilo gnojili, pospešujemo ji samo rast, katera postane odveč hobotna in bi nam nič ne koristilo. Če pa tudi fosforove kiseline v pravi meri primestamo, potem bomo imeli pa dovolje vzroka se veseliti.

Kakor smo gori rekli, potrebujemo na hektar vinograda vsako leto 20 voz živinskega gnoja, kateremu pa še po dva metrična stota koščene moke ali fosfata ali kaj drugega primestamo. S tem pa ne gnojimo vsako leto celih m^2 , ampak vsako leto po kacijh 2000 tako, da pridemo v petem letu zopet nazaj, kjer smo počeli. Koliko pa damo trtam s tem gnojem? Računimo in primerjajmo to gnojenje s tem, kakor navadno gnojimo.

Sejmovi. Dne 29. februarija v Šoštanj in na Vidmu. Dne 1. marcija na Planini, v Marenbergu, v Radgoni in v Cirkovicah. Dne 2. marcija v Lučanah in na Ptuj. Dne 3. marcija v Račah, v Loki in v Oplotnici. Dne 5. marcija v Vuzenici.

Dopisi.

Iz Ribnice na Pohorju. (Volitve: svoji k svojim!) Dobro še se spominjamo, kako smo se pred tremi leti vojskovali pri občinskih volitvah. Takrat smo komaj tri narodne može v odbor spravili, ker so še imele liberalne kosti precej mozga v sebi in nemškutarji so velik zvonec na vratu nosili po naši lepi slovenski Ribnici. Ali časi se spreminjajo, in mi v njih, posebno smo se predramili v tem času, ko smo osnovali »bralno društvo«. Prišla je lani ob volitvah za državni zbor holezen čez naše nemškutarje, začel se je mozeg v njihovih kostéh tako sušiti, da jih noge niso mogle nositi na volišče, tako so bili oslabei. Letos so bili začeli že nekoliko okrevati, vendar njihovo število se je zelo skrčilo, česar smo se lahko prepričali pri občinskih volitvah, dne 28. januarija. O določenem času so se zbrali skoro vsi naši vrli krščanski kmetje in rokodelci, ter vsi brez straha, navdušeno volili narodne odbornike. Smešno pa je bilo gledati majhen kupček nasprotnih glav, ki so, čeravno pri gorki peči v županovi sobi, vsi zmrznjeni sedeli, ter plaho čakali na konec volitve. Voljenih je bilo pet naših, pa štirje nasprotniki, to pa za to, ker so v I. volilnem razredu skoraj sami nemškutarski volilci, samo trije so naši. Bilo bi lahko šest naših voljenih, pa se je eden naših volilcev zavoljo starosti in slabega spomina zmotil, da je volil enega nasprotnika, ki pa ravno ni eden najhujših. Hvala Bogu, večina je le naša. Kdo bode pa župan, to še ni določeno. Upamo, da bo pri prihodnji volitvi še boljše, in da bo nemškutarskemu gospodstvu tukaj za vselej odzvonilo. Pri vsaki volitvi pa našega gostilničarja J. P. posebna bolezen popade, ki se ji pravi »besnost«. Še nismo pozabili, kako je divjal pred tremi leti pri občinskih volitvah in psoval čez naše dušne pastirje.

(Konec prih.)

Iz Slatine. (Naš župan) je, kakor se kaže, sila nagle krvi in lahko si mislite, g. urednik, da ste mu jo spravili v nered s člankom v zadnjem listu Vašem. Možič je kar zapregel konjička, ko je članek dobil v roke ter je tekel v Celje, k dr. Hoislu. Najbrž Vam bode s pomočjo kacega advokata skoval kak popravek. No, le vsprejmite ga, saj mu moremo potem še novih povedati, pa tacih, da mu tudi odvetnik ne bode mogel pomagati. Prosim Vas pa, g. urednik, da vsprejmete njegov »popravek« prav, kakor Vam ga pošlje, odgovorimo mu že potlej mi, naši bralci »Slov. Gosp.« pa vedo že sami, kaj da pomeni popravek, ki se sklicuje na § 19. tisk. post. in o popravku našega gospoda župana velja še to posebej, saj se poznamo, mi in gospod župan poznamo se dobro. — Občinska volitev, razpisana za 23. dan meseca februarija, se je ovrгла vsled odloka c. kr. okr. glavarstva (št. 3499) radi pomankljivo sestavljenega zapisnika volilcev.

Od sv. Janža na Dravskem polji. (Požarna bramba.) Meseca prosinca imeli smo redno novo volitev stotnika in odbora. Tedanji g. stotnik je zaradi boleznj odstopil in novo izvoljeni odbor imenoval ga je častnim stotnikom. Na njega mesto bil je izvoljen vrli narodnjak in veleposestnik g. Davorin Fric, namestnik mu je France Rešek, tudi korenjak, perovodja je gosp.

Anton Hren, nadučitelj, denarničar je g. Jaka Golob, korenjak z dušo in telesom za domovino. Ogleda gasilnega orodja je Josip Šnudrl in tudi ob jednom začasni vodja gasilnice in vodja plezalcev Vekoslav Zel. Društvo obstoja iz 21 udov, samih vrlih značajnih narodnjakov ter jim se v resnici sme reči: »Hrib in hrast se omaje, zvestoba Slovenca ne gane«. Že v tem kratkem času, kar ima društvo novega stotnika, se je društveni pozdrav »Gut-Heil«, izpremenil v »na zdravje«. Novo izvoljeni odbor je tukajšnja gg. Davorina Kralj, kaplana in Ivana Krajnc, učitelja, imenoval častnim članom, in in se njima tem potom zahvaljuje za poklonjeno darilo. Dne 1. svečana priredilo si je društvo v gostilnici pri Tamboru svojo veselice, h kateri je došlo obilo odličnih gostov. Prostori bili so mično z raznimi venci okinčani. Posebno nas je zanimalo videti mnogo praporov iz narodnih, avstrijskih in štajarskih barv. Potem mnogovrstni napisi, kakor n. pr. »Dobro došli«, vsi za jednega, eden za vse, bodimo edini, in ne vdajmo se! Sledila je tudi tombola, katera se je vrlo obnesla. Veselja polna družba se je razšla z željo, da se na enakem mestu spet kmalu vidimo. Godba svirala je tukaj g. Gregoreca iz Ptujja.

Starški.

Iz Šmartna v Rož. dol. (Razne novice.)

Nova bolezen »influenca« zalelela se je tudi v našo tiho dolino. Par starih ljudi je urno pobrala. Uno nedeljo napadla je še mlado nevesto, ki ves teden potem ni mogla k poroki iti. Kolika zadrega za ženina in za obojne stariše, ki so bili že vse pripravili za ženitnino! — V petek, 12. svečana, ob treh popoldne je drevo ubilo Tomaža Hrovata, osemdesetletnega kmeta iz Otemne. Ker ranjki v svojem dolgem življenji nikoli ni bil bolan, je sam sebi preveč zaupal. Prva smreka, katero je ta dan posekal, dobila ga je pod sebe. Predno so ga izpod nje izvlekli, bil je že mrtev. — Po fari je še vedno mnogo bolnikov. Do srede svečana bilo jih je že 16 doma previdenih, deset jih je pa že to leto umrlo. To je veliko število za faro, ki ima komaj tisoč obhajancev. — Kam so neki izginole senice? Ali jih je mar tudi kakšna influenza pokončala?

Iz Sevnice. (Podpora revne šolske mladine — šulverein.) V nedeljo, dne 7. febr. priredila se je v prostorih narodnega gostilničarja g. Fabiani-a tombola s koncertom v prid revne mladine naše narodne šole. Sestavljen se je že koncem l. 1891 poseben odbor, ki je imel blagi namen nabirati doneskov za hrano in obleko revnih šolarjev. V ta namen priredil je dve zabavi, na Silvestrov večer in pretečeno nedeljo. Obe sta bili prav dobro obiskovani; posebno pa poslednja, ker se nje niso samo vdeležili do malega vsi narodni tržani, ampak tudi narodnjaki iz sosednjega Boštajna in Rajhenburga, iz Brezic, iz bližnje in dalnje okolice. Za razveseljevanje skrbela sta obekrat godba in dobro izurjeni domači pevski zbor. Ugajali so nam posebno mešani zbori z izvrstnimi ženskimi glasovi. Vse je bilo zadovoljno z dobrim vspedom teh veselice; občinstvo se je dobro zabavalo, in odbor dobil je lepo svoto, da bo lahko kakih 50 otrok preskrbel s potrebno obleko. Par dni pozneje še smo komaj izvedeli, da poslednja veselica ni bila tudi brez nezgod. Ko so se zvečer vračali naši narodni kmetje od tombole, napala jih je neka drhal ponočnjakov s kamenjem ter nekatere precej ranila. Ali je bila za to najeta, pokazala bo prihodnja sodnijska obravnava. Tudi kaj takega bi bilo pri nas mogoče, ker ščuje nekaj od šulvereina podkupljenih hujšakačev zoper vse, kar je slovenskega, posebno pa zoper našo narodno šolo. Obljubljuje revnim starišem, ako pošiljajo svoje otroke v njihovo šolo, za otroke: knjige, hrano, obleko; zagotavlja jim otroke spraviti v dobro službo, kedar odrastejo šoli. Zraven tega smejo

otroci šulvereinske šole doma ostati, kedar se starišem ali otrokom poljubi. Dovolje je, če se učenec v 10 dnevih enkrat pokaže v šoli. Za šulvereinske šole menda ne veljajo avstrijske postave, ali ka-li? Kljubo vsemu temu še se ne more bahati šulverein s svojimi velikimi vspehi v Sevnici, in menda že kmalu sreča pamet tudi voditelje šulvereinske, da ne bodo več metali tisočakov, da se kakih 40 otrok nauči v Sevnici par nemških besedic. Dal Bog, da bi bila zmiraj taka sloga med našimi tržani, kakor pri poslednji veselici, in da bi se vselej tako narodne čutili, kakor takrat, potem se bomo kmalu iznebili sitnega in nadležnega šulvereina. —r—

Iz Ptujja. (Dijaška kuhinja.) V teku mesecev decembra pr. l., januarja in februarja t. l. so dijaški kuhinji v Ptujju velikodušno darovali: Prevzv. in mil. knezoškof g. dr. Mihael Napotnik v Mariboru 10 gld.; dr. Vošnjak v Ljubljani 30 gld., dr. Šegula Jak., odvetnik v Novem mestu 15 gld., Šegula Franc, provizor pri sv. Duhu pri Lučanah 2 gld., dr. Franc Jurtela, odvetnik itd. v Šmarji 10 gld., slavna posojilnica v Makolah 10 gld., Franc Hirti, župnik v Slivnici pri Mariboru 2 fl., Lampl Marija, posestnica v Ptujju 1 gld., Pintarič Aleks., uradnik v Ptujju 1 gld., Planinšek Miha, mestjan v Ptujju 3 gld., neimenovan od sv. Marjete pri Ptujju 1 gld., o. Konrad Staziusky, minorit, kaplan in katehet v Ptujju 5 gld., Cilensek Martin, profesor v Ptujju 2 gld. — Mesečnino pa so odrajtali p. n. gospodje: Bratuša Alojzij, beneficijant v Ptujju 3 gld., Črnko Marko, vikar v Ptujju 3 gld., Koser Maks, c. kr. notar v Ptujju 6 gld., Lešnik Miha, c. kr. davk. pristav v Ptujju 1 gld. 20 kr., Lužar Anton, mestjan v Ptujju 50 kr., Majcen Ferd., gimn. veroučitelj v Ptujju 3 gld., Ožgan Šim., c. kr. notar v Ptujju 3 gld., dr. Jak. Ploj, odvetnik v Ptujju 9 gld., dr. Schiffrer, c. in kr. polk. zdravnik v Ptujju 3 gld., Sedlaček Franc, tajnik v Ptujju 1 gld. 50 kr., o. Alfons Svet, minorit, kaplan in katehet v Ptujju 1 gld. 50 kr., Šalamon Franc, mestni kaplan v Ptujju 3 gld., Zupančič Dragotin, učitelj na okoličanski šoli v Ptujju 2 gld., Stendte J., mestjan v Ptujju 80 kr. — Vsem blagim p. n. dobrotnikom srčna hvala. Ferd. Majcen, denarničar.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nj. veličanstvo svitli cesar biva sedaj v Budinpešti ter je v ponedeljek slovesno odprl novi državni zbor. Kar je svitli cesar v tem govoril, pa dotika le bolj ogerske razmere. — Državni zbor na Dunaji pa je v soboto sklenil svoje zborovanje. Nižjim uradnikom je dovolil 1 milj. podpore a v gosposki hiši so jo znižali na pol milijona, kakor je hotela vlada. — Minister za drž. finance je predložil v drž. zboru načrt postave, ki meri na to, da se davki razdelijo bolj pravično ter jih pride manj na hiše in zemljišča. O tem načrtu bo še veliko besedij, a kmetom bode ta postava gotovo kedaj na korist, samo vprašanje je to, če bode kedaj postava.

Štajarsko. Deželni zbor je sklican na dne 3. marcija, njegovo posvetovanje pa brž ne bode dolgo. — Zoper to, da se izvoli slov. poslanec v deželni odbor, ruje se od nemške strani, kar se največ more in nam to kaže, da gospodo, katere se to tiče, postaja strah, češ: kaj bode, ako jim kje kedaj slov. tovariš pogleda »v karte?«

Koroško. Pri deželni vladi v Celovci razpisuje se služba okrajnega živinozdravnika, ali na to, če zna tudi slovenski, ne ozira se vlada v svojem razpisu. Se